

KLAGANDE

Skogssällskapets Förvaltning AB, 556159-7039
Box 11374
404 28 Göteborg

Ombud: Bolagsjuristen Ulf Ekström
Skogssällskapets Förvaltning AB
Box 11374
404 28 Göteborg

MOTPART

1. Sunne kommun
686 80 Sunne

2. Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner, företrädda av Sunne kommun

3. Skogsägarna Mellanskog, 785000-3349
Box 134
685 23 Torsby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 22 augusti 2011 i mål nr 2363-11, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och upphäver förvaltningsrättens dom.

KONKURRENSVERKET	
2011 -12- 23	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

KONKURRENSVERKET
Dok.Id 201510 FÖR KAMMARRÄTTEN

Postadress
Box 1531
401 50 Göteborg

Besöksadress
Stora Nygatan 21

Telefon
031-732 74 00
E-post: kammarratten.goteborg@dom.se
www.kammarratten.goteborg.se

Telefax
031-732 76 00

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:40

YRKANDEN M.M.

Skogssällskapets Förvaltning AB (bolaget) yrkar att kammarrätten avvisar Skogsägarna Mellanskogs (Mellanskog) yrkande om att bolagets anbud ska förkastas. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Bolagets anbud har uppfyllt alla skall-krav som ställts i förfrågningsunderlaget. Bolaget har lämnat in de senaste prislistorna på så vis att bolaget till sitt anbud bifogat de gällande prislistorna på normaltimmer och massaved, som bolaget har att erbjuda den upphandlande myndigheten. Dessa gällande priser innebär de facto den "senaste" prislistan. Bolagets anbud är dagtecknat den 12 april 2011 och priserna som är angivna i anbudet gäller detta datum. När det gäller priset för normaltimmer hade bolaget en överenskommelse med Moelven Skog AB att de i anbudet angivna priserna skulle gälla till och med den 30 april 2011. Angivna priser i anbudet avseende massaved har gentemot Fiskarheden varit gällande under perioden 1 april –30 juni 2011. Både Moelven Skog AB och Fiskarheden har gett ut nya prislistor, men dessa påverkar inte avtalsrelationen och överenskomna priser mellan bolaget och sågverken vid tidpunkten då bolaget avlämnade sitt anbud till kommunerna. Förvaltningsrätten utgår felaktigt från att bolaget skulle vara bunden av de nya prislistor som Moelven Skog AB samt Fiskarheden utgett som skulle vara gällande från och med den 1 april 2011. Det föreligger inget krav på att bolaget vid anbudsgivandet måste informera om kommande prisförändringar, även om andra anbudsgivare har gjort det. Därtill är det ett notoriskt faktum att virkespriserna på en öppen konkurrensutsatt marknad styrs av tillgång och efterfrågan, vilket innebär att priserna varierar från tid till annan. Det vore därför synnerligen riskabelt för en leverantör att binda sig till ett fast pris under en längre period. Även kommunerna är medvetna om detta. Det vore klart ett avtalsbrott att under en löpande avtalsperiod tillämpa ett framtida lägre virkespris med hänvisning till att priset kommer att sänkas. För kommunerna är det självklart att det gällande priset som är av intresse och det priset som ska gälla. Mellanskog tycks ha blandat ihop anbudskraven med utvärderingen. Enligt anbudsunderlaget p. 2.14.2. ska vid värderingen av

anbuden inga grundpriser påverka utvärderingen. Vad gäller pris är det endast pristillägget som är ett kriterium och som därmed påverkar utvärderingen. Som framgår av p. 2.14.1 ska leverantören eftersträva att kommunerna erhåller ett så fördelaktigt pris som möjligt för virket.

Mellanskog anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Förvaltningsrätten har kommit fram till ett korrekt beslut innebärande att bolagets anbud ska förkastas eftersom det inte uppfyller alla skall-krav. Förhållandet att det skulle ske en prissänkning från och med den 1 maj 2011 avseende gran- och talltimmer hos Moelven Skog AB var känt för bolaget, varför Moelven Skog AB:s senare prislista måste anses vara den senaste prislistan, även om priset ännu inte har börjat gälla. Bolaget har inte redovisat prisförändringen i sitt anbud. Hade bolaget redovisat det pris som skulle gälla från och med den 1 maj 2011, före avtalets tecknande, hade kommunen vid sin utvärdering kunnat konstatera att bolagets anbud inte var lägst och då hade bolaget inte tilldelats upphandlingen. Bolaget har därtill i sitt anbud lämnat Fiskarhedens prislista för tall daterad den 1 december 2010. Även Fiskarheden har en ny prislista för tall daterad den 1 april 2011. Bolaget har således inte heller vad gäller denna prislista uppfyllt kommunens uppställda skall-krav. Det har således funnits senare prislistor både gällande Moelven AB och Fiskarheden och bolaget kan alltså inte anses uppfylla kravet på att ha ingivit de senaste prislistorna. En anbudsgivare ska, för det fall man känner till att en viss prisnivå upphör inom kort, och särskilt innan tilldelningsbeslut har lämnats, i anbudet lämna uppgift om det pris man känner till kommer att vara tillämpligt. Bolaget skulle således i sitt anbud ha lämnat uppgift om att aktuell prislista från Moelven Skog AB inte skulle vara gällande längre än till den sista april 2010, det vill säga före det att tilldelningsbeslut kom. Bolaget har i vart fall lämnat in fel prislista vad gäller Fiskarhedens Såg. Bolaget har redan här brustit i uppfyllandet av uppställt skall-krav, varför bolagets anbud skulle diskvalificeras. Bolagets anbud borde inte ha utvärderats då det inte uppfyllde alla skall-krav.

Sunne kommun, som företräder samtliga kommuner i aktuell upphandling, anför att kommunerna varken medger eller bestrider yrkandet om ändring av förvaltningsrättens dom.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om bolaget har uppfyllt det i förfrågningsunderlaget ställda kvalificeringskravet att bifoga den senaste prislistan för normaltimmer och massaved till anbudet.

Av förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter p.3.2.3. *Virke* framgår bl.a. följande. Uppdragstagaren ska ombesörja skogsprodukternas aptering, uppmätning och försäljning till så fördelaktigt pris som möjligt... Vid varje tillfälle gällande prislista efter vilken leveransvirke kommer att betalas ska tillsändas kommunen kontinuerligt under avtalstiden... Senaste prislistan för normaltimmer och massaved ska bifogas anbudet.

Av utredningen i målet framgår att bolaget har, när det gäller prisuppgifter för normaltimmer och massaved, bifogat en prislista från Moelven Skog AB och en prislista från Fiskarheden. Båda dessa prislistor uppges gälla från den 1 december 2010. Bolaget har anført att de har en överenskommelse med Moelvens Skog AB som innebär att prislistan för normaltimmer daterad den 1 december 2010 gäller till och med den 30 april 2011. Likaså har bolaget en överenskommelse med Fiskarheden som innebär att prislista för massaved daterad den 1 december 2010 gäller till och med den 30 juni 2011.

Mellanskog har anført att de prislistor som bolaget gett in med sitt anbud är gamla och att bolaget borde ha gett in de nya prislistor som de aktuella sågverken har gett ut och som gäller från den 1 april 2011. Genom att undanhålla informationen om sänkta priser från upphandlande myndighet borde bolagets anbud inte ha kvalificerat sig till utvärdering och genom att lämna

in de gamla prislistorna har bolaget inte uppfyllt det uppställda skall-kravet att ge in den senaste prislistan för massaved och normaltimmer.

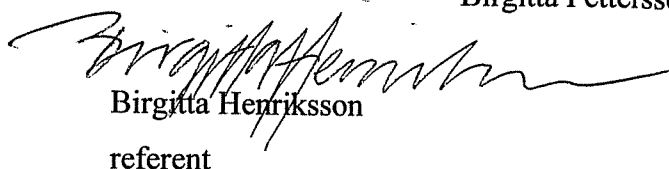
Kammarrätten gör följande bedömning.

Av förfrågningsunderlaget framgår att uppdragstagaren kontinuerligt under avtalstiden ska tillställa kommunen vid varje tillfälle gällande prislista. Det kan, enligt kammarrättens mening, inte tolkas på något annat sätt än att det är det pris som är gällande vid varje given tidpunkt som är av intresse och som ska användas. Av utredningen i målet framgår att de prislistor avseende massaved och normaltimmer som bolaget har gett in tillsammans med sitt anbud var de priser som bolaget var bundna av, och hade att erbjuda vid tidpunkten för avgivandet av anbudet. De av bolaget ingivna prislistorna från Moelvans Skog AB och Fiskarheden daterade den 1 december 2010 får enligt kammarrätten bedömning anses vara de senaste prislistorna i enlighet med det uppställda skall-kravet i förfrågningsunderlaget. Förvaltningsrätten har därmed inte haft fog för att förordna om rättelse på så sätt att bolagets anbud skulle förkastas. Överklagandet ska därmed bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Birgitta Pettersson

Birgitta Henriksson
referent

Lennart Berglund

Bilaga A

SÖKANDE

✓ Skogsägarna Mellanskog, 785000-3349
Alstigen 10
Box 134
685 23 Torsby

Ombud: Per-Olov Jemt
Alstigen 10
Box 134
685 23 Torsby

MOTPARTER

1. Sunne kommun
686 80 Sunne

2-4. Sunne kommun företräder även
Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner

5. Skogssällskapet förvaltnings AB
Box 11374
404 28 Göteborg

SAKEN

Offentlig upphandling

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Skogsägarna Mellanskogs ansökan enligt följande. Upphandlingen får inte avslutas innan den rättats på så vis att Skogssällskapet förvaltnings AB:s anbud förkastas.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Kommunerna Sunne, Torsby, Munkfors och Hagfors har inlett en samordnad upphandling av förvaltning av kommunernas skogssinnehav, ”ramavtal för skogsförvaltning”. Upphandlingen sköts av Sunne kommun (dnr 10.2011). Tilldelningsbeslut meddelades den 24 maj 2011 och där angavs att Skogssällskapet förvaltnings AB (Skogssällskapet) antagits som det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Skogsägarna Mellanskog (Mellanskog) yrkar att upphandlingen ska rättas på så vis att Skogssällskapets anbud förkastas och Mellanskog tilldelas upphandlingen alternativt att ny anbudsutvärdering ska ske. Mellanskog anför väsentligen följande till stöd för sin talan.

Skogssällskapet uppfyller inte de skall-krav som är angivna i anbudsunderlaget. Av punkten 3.2.3 i kravspecifikationen framgår att den senaste prislistan ska bifogas anbudet. De inlämnade prislistorna är daterade den 1 december 2010. Både Notnäs/Moelven och Fiskarhedens såg kom ut med nya timmerprislistor den 1 april 2011. Dessa listor innehåller lägre priser och skulle medföra ca 600 000 – 700 000 kr i minskade intäkter för kommunen under tre år.

Kommunerna, genom Sunne kommun, bestrider bifall till Mellanskogs ansökan och anför väsentligen följande.

Prislistan utvärderas inte och kan på så vis inte påverka utvärderingen. Det är virkestillägget som utvärderas i enlighet med de angivna utvärderingskriterierna i punkten 2.14.2.

Av punkten 3.2.3 följer att vid varje tillfälle gällande virkesprislista, efter vilken leveransvirke kommer att betalas, ska tillställas kommunen kontinuerligt under avtalstiden. Att aktuell prislista ska skickas till kommunen under avtalstiden innebär att den prislista som bifogas anbudet i princip inte har någon inverkan på virkespriset vid varje virkesförsäljning, eftersom det är den vid varje tillfälle gällande prislistan som ska användas.

Kommunerna anser följaktligen inte att Mellanskog lidit någon skada eller kan antas lida någon skada då prislistan inte på något sätt påverkar utvärderingen.

Skogssällskapet anför att dess anbud i enlighet med anbudsunderlaget innefattar dess dåvarande gällande prislista. Prislistan beaktas inte vid utvärderingen och Mellanskog har inte lidit någon skada.

DOMSKÄL

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 5 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt ovan nämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

För offentlig upphandling gäller kraven på likabehandling, förutsebarhet och transparens. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande myndigheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.

Av upphandlingens kravspecifikation, punkten 3.2.3, framgår bl.a. följande.

Uppdragstagaren skall ombesörja skogsprodukternas försäljning till så fördelaktigt pris som möjligt... Vid varje tillfälle gällande prislista efter vilken leveransvirke kommer att betalas skall tillställas kommunen kontinuerligt under avtalstiden... Senaste prislistan för normaltimmer och massaved skall bifogas anbudet.

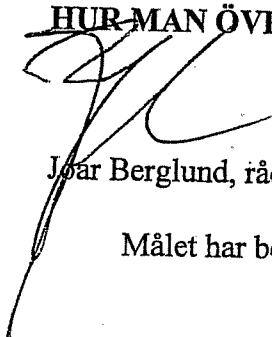
Av Skogssällskapets anbud framgår att prislistorna för två av dess medlemmar, Moelven och Fiskarheden, är daterade den 1 december 2010. Av handlingarna framgår att Moelven och Fiskarheden även utgivit prislistor som är daterade den 1 april 2011. Mot bakgrund av att Skogssällskapets anbud är daterat den 12 april 2011 finner förvaltningsrätten att Skogssällskapet inte uppfyllt kravet i punkten 2.3.2 på senaste prislista, då det funnits mer aktuella prislistor att bifoga anbudet.

Reglerna om upphandling innebär att anbud som inte uppfyller samtliga av den upphandlande myndigheten stipulerade s.k. skall-krav ska förkastas. Kommunerna har i strid härmed låtit utvärdera Skogssällskapets anbud. Kommunerna har invänt att prislistan inte påverkat utvärderingen, men enligt förvaltningsrätten är detta inte avgörande utan det faktum att kravet på senaste prislista utformats som ett skall-krav. Förvaltningsrätten anser liksom Mellanskog att Skogssällskapets anbud borde ha förkastats.

Vad gäller kravet på skada för Mellanskog kan noteras att det endast förelåg tre anbud, förutom Mellanskog och Skogssällskapet ett anbud från Stora Enso Skog. Sistnämnda anbud gick av vissa skäl inte vidare till utvärdering. Om även Skogssällskapets anbud förkastats borde detta fått till följd att Mellanskog vunnit upphandlingen. Således har Mellanskog lidit skada eller åtminstone riskerat att lida skada, genom att Skogssällskapets anbud tilläts delta i utvärderingen.

Upphandlingen ska rättas på så vis att upphandlingen inte får avslutas innan Skogssällskapets anbud förkastats.

HUR-MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B)

Joar Berglund, rådman

Målet har beretts av förvaltningsrättsnotarien Henrik Melin

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

